

renuntium accepit, licet enim ille pœnitens interiorum cordis dispositionem potuerit per nuntium indicare, dubitare tamen merito potest, an, dum postea actu absolvit, sit in eadem animi affectione: cum homo quamdiu est in via, sit obnoxius mutabilitati, unde fiet aliquando, ut reus eo instanti absolveretur, quo daret illicitæ rei operam; hæc est congruentia, in qua fundatur praxis Ecclesiæ non absolventis absentem.

Q. Qualis requiratur præsentia ad suscipiendam absolutionem?

R. Non esse necessariam præsentiam omninò physicam, ut nempe pœnitens proximè assistat absolventi, sed sufficit præsentia moralis, qualis est quando absolvens approximatur Confessario intra tale spatium, intra quod solent communi voce etiam altiori homines cum hominibus colloqui, quali nempe præsentia solet uti Judex forensis pronuntians sententiam contra aliquem reum, talis enim præsentia censetur sufficiens in hoc Sacramento, quod institutum est per modum iudicii.

DISPUTATIO XXXVI.

De neganda vel differenda absolutione.

Potestas Ecclesiastica ligandi & solvendi sive pro foro conscientie tantum in Sacramento pœnitentie sive etiam pro foro externo per leges, Censuras &c. intelligitur nomine clavium, secundum quod autem claves competunt Sacerdotibus, qui in Sacramento pœnitentie Iudices sunt, alia est clavis scientie, per quam authoritativè potest interrogare pœnitentem examinando peccatoris causam ejusque dispositionem indagando. Alia est clavis potestatis, per quam potest super peccatore ferre sententiam, ipsum vel absolvendo vel indispotitum ad absolutionem pronuntiando.

Priusquam de hujus potestatis exercitio ulterius tractetur præmittendæ sunt propositiones. Quenelli 87. *Modus plenus sapientiâ lumine & charitate est, dare animabus tempus portandi cum humilitate & sentiendi statum peccati, petendi Spiritum poenitentia conversionis & incipiendi ad minus satisfacere iustitiis Dei antequam reconcilientur.* 88. *Ignoramus, quid sit peccatum & vera poenitentia, quando valimus statim restitui possessioni honorum illorum, quibus nos peccatum spoliavit, & decrectamus separationis istius ferre confusionem.* 89. *Decimus quartus gradus conversionis peccatoris est, quod cum iam sit reconciliatus, habet jus assistendi sacrificio Ecclesie: quibus propositionibus indifferenter peccantes sive ex fragilitate sive ex consuetudine aut pura malitia arcentur ab absolutione statim percipienda. abbreviatur manus Domini, quasi illa non soleat etiam citò dare peccatoribus Spiritum poenitentia, odiosum redditur Sacramentum poenitentia, peccatores ad differendam reconciliationem cum Deo, & non ad velocem poenitentiam incitantur, opera satisfactoria requiruntur absolutioni præmissa, plurimis bonis spiritualibus privantur peccatores, quibus etiam assistentia sacrificii missæ prohiberi posse indicatur, donec ad nominatum conversionis gradum pervenerint, quæ omnia cum scandalosa & universalis Ecclesie praxi contraria sint, meritò sunt damnata, his igitur rejectis videndum est, quando vel absolute neganda vel differenda sit absolutio.*

Q U Æ S T I O I

An Confessarius teneatur semper absolvere?

DICO. *Semper usus clavium ad hoc, quod effectum habeat, requirit preparationem ex parte recipientis Sacramentum S. Th. in suppl. Q. 18. A. 1. O. Sive non teneatur, imo non potest, Sacerdos semper absolvere.*

Pro-

affectum ac
potest abso
mam Sacra
veriam aut
tionem ner
te præterita
non reperit
catum præ
ritate Pau
poenitent
gener S
ganda sit
incapace
odia vel
restituere
re, au
melius em
dederunt,
proximi fa
æquo diffi
nestas pi
re, qui in
scire necel
vel ratione
dia adhiber
necessaria,
quia qui non
finem, ad
tur; ergo qu
tur adhuc vell
exterijs millie
solvendis faci
eminentissimi
non essent De

DE NEGANDA VEL DIFFERENDA ABSOLUT. 183

*Probat*ur : sapè advertit Sacerdos in confitentibus affectum ad peccatum, sed hos non tenetur, imò non potest absolvere : quia sacrilegus est, qui profert formam Sacramenti tunc, quando certum est, deesse materiam aut dispositionem absolutè requisitam, contritionem nempe, quæ ut vera sit, debet includere vitæ præteritæ odium & propositum vitæ novæ, quæ non reperiuntur in eo, in quo adhuc affectus ad peccatum prædominatur, undè rituale Romanum auctoritate Pauli V. editum in constitutione de Sacramento pœnitentiæ sermò Confessarium admonet, *videat diligenter Sacerdos quando & quibus conferenda vel neganda sit absolutio, ne absolvat eos, qui talis beneficii incapaces. Tales sunt qui nulla dant signa doloris, qui odia vel inimicitias deponere, aut aliena, si possunt restituere, aut proximam occasionem peccandi deserrere, aut alio modo peccata derelinquere & vitam in melius emendare nolunt, aut qui in publico scandalum dederunt, nisi publicè satisficiant. Adde : qui illatam proximi famæ injuriam resarcire aut nolunt aut plus æquo differunt, qui instrumenta peccatorum ut inhonestas picturas, libros impudicos &c. nolunt dimittere, qui in earum rerum ignorantia versantur, quas scire necesse habent vel ratione professionis Christianæ vel ratione status & artis, quam profitentur, qui remedia adhibere renuunt, quæ à Confessario judicantur necessaria, ut pœnitens temperet deinceps à peccatis, quia qui non vult media non censetur efficaciter velle finem, ad cujus consecutionem necessaria judicantur; ergo qui non vult uti mediis necessariis, censetur adhuc velle interiùs peccatum, licet illud se detestari exteriùs millies profiteatur, nimiam autem in his absolvendis facilitatem meritò deplorare possumus verbis eminentissimi Cardinalis Bellarminis : isti, qui quasi non essent Domino rationem reddituri summâ facilita-*

te omnibus manum imponunt, suâ imperitiâ & superbiâ corrumpunt populos, & iis veræ pœnitentiæ viam præcludunt, non enim esset hodie tanta facilitas peccandi, si non etiam tanta facilitas absolvendi; huc referri debent ii, qui in proxima occasione peccandi constituti eandem tamen deserere nolunt. De quibus

Nota: occasio peccandi est circumstantia extrinseca, quæ est causa peccati vel circumstantia extrinseca, in quâ aliquis peccat, extra eam non peccaturus, vel denique, ut alii describunt, circumstantia extrinseca, in quâ est periculum peccandi v.g. sancto Petro assistentia in domo Caiphæ ad ignem & interrogatio ancillæ erat occasio negandi Christum: quia erant circumstantiæ extrinsecæ moraliter causantes negationem Petri, si enim Petrus extrâ hanc circumstantiam fuisset, Christum non negasset, ergo erat causa extrinseca negationis; occasio alia est remota, alia proxima, remota est, ad quam potius ex mera peccantis malitiâ & fragilitate, quam ex inductione occasionis interdum peccatum sequitur, quam etsi Charitas & propriæ salutis amor quandoque nos fugere jubeat, non tamen de illâ ullum præceptum generale, quemadmodum de occasione proximâ, extat, nam alioquin nos oporteret de mundo exire, ut Apostolus loquitur, cum omnes res creatæ post peccatum nobis sint occasio multorum peccatorum, quin & ipsæ res sanctissimæ ut oratio &c. ex nostra malitia in occasionem peccati v.g. voluntariæ distractionis nobis vertuntur: occasio proxima juxtâ plures definitur: Circumstantia extrinseca, in quâ homo ferè semper peccat. Quæ definitio si itâ intelligatur, quod desinat occasio aliqua esse proxima, dum in eâ frequentius non peccatur, quam peccetur, etsi peccetur frequenter v.g. quotidie conversans cum muliere, dum non nisi bis vel ter in hebdomadâ graviter cadit, si dicatur non versari in

De
in occasio
peccet qua
dicitur, q
mine) illa
sæpe peccat
accidens,
peccatum it
corruptione
cet illud ad
domus su
quis sapi
cum mul
per acci
ducit qu
in aliquo
nam in h
altero sex
homine a
in homin
proxima p
omnes sec
etiam del
rum mu
rigeret,
ad suam p
Occasio
& involunt
parare potel
quam habet
peccandi vid
est, à quâ se
vidi potest in
moraliter, in
modo expedi
reus in Carce

in occasione proximâ , eo quod minùs-frequenter peccet quam non peccet, est nimis laxa, melius ergo dicitur, quod occasio proxima (ut non sit lis de nomine) illa dicatur, in quâ quis frequenter aut valdè sæpè peccat, alia est occasio proxima per se, alia per accidens, proxima per se est, quæ ex natura sua ad peccatum inducit, aut quæ supposita humanæ naturæ corruptione ex se apta est ad cauſandum peccatum, licet illud actu semper non sequatur v.g. frequentatio domus suspectæ, cohabitatio cum personâ, cum quâ quis sæpius peccauit carnaliter, conuersatio frequens cum muliere vel adolescente perduto; occasio proxima per accidens est, quæ ad peccatum ex se ipsâ non inducit quidem, sed tantum habita ratione dispositionis in aliquo particulari ſubjecto v.g. ingressus in tabernam in homine ebrioso, conuersatio frequens cum altero sexu in adolescente lubrico, officium Iudicis in homine ad justè iudicandum inepto, officium medici in homine artis medicæ ignaro; vocatur hæc occasio proxima per accidens: quia non est proxima relata ad omnes sed tantum respectivè ad quosdam, quibus etiam desineret esse occasio proxima, si dispositio illorum mutaretur, puta si ebriosus vitium ebrietatis corrigeret, si Iudex ille vel medicus scientiam requisitam ad suam professionem sibi compararet.

Occasio proxima ulterius dividitur in *voluntariam* & *involuntariam*; *voluntaria est*, à quâ se quis separare potest, ut herus, qui peccat cum muliere, quam habet in domo, potest occasionem proximam peccandi videlicet mulierem dimittere, *involuntaria est*, à quâ se quis separare non potest, quæ rursus dividi potest in *involuntariam physicè* & *involuntariam moraliter*, *involuntaria physicè est* ea, à qua se quis nullo modo expedire potest, talem occasionem potest habere reus in Carcere, in quo est inclusus vel in Triremi ad quam

quem est condemnatus : *occasio involuntaria moraliter* duas species habet , prima est occasio quæ deseri non potest absque peccato vel semper vel ad tempus : ut maritus & uxor , qui sibi invicem sunt occasio proxima peccandi , operarius qui ad tempus obligatus per contractum , occasionem proximam invenit apud herum , quem si desereret , damnificaret. Secunda est occasio , quæ absque gravissimo damno deseri non potest , huiusmodi est , in qua est homo , cui suus status est occasio proxima peccandi , quem statim si desereret v.g. ad mendicitatem aut calamitatem maximam deveniret. Denique occasio proxima dividi potest in eam , quæ est in nobis per habitus pravos , quos contraximus per peccata præterita , qualis esse solet in hominibus depravatis per molliem , & hæc occasio , quia intrinseca est & à nobis inseparabilis , reducitur ad consuetudinem peccandi & occasiones physicè involuntarias. & in eam , quæ est extra nos , vel occasio extrinseca , de qua fuerunt præcedentes definitiones & divisiones. Pro faciliore resolutione qualiter se Confessarius in absolvendo constitutos in occasione proxima peccandi gerere debeat : adduntur propositiones in hac materia à sancta sede damnatæ ab Alexandro VII. damnata 41. *Non est obligandus concubinaris ad ejiciendam concubinam , si hæc nimis utilis esset ad oblectamentum concubinarij , dum deficiente illâ nimis agrè ageret vitam & alia famula nimis difficilè inveniretur* ab Innocent. XI. damnata 61. *Potest aliquando absolvi , qui in proximâ occasione versatur peccandi , quam potest & non vult dimittere , imò directè & ex proposito querit aut ei se ingerit* 62. *Proxima occasio peccandi non est fugienda , quando causa aliqua utilis aut honesta non fugiendi occurrit.* 63. *Licetum est querere directè occasionem proximam*

pec-

De

peccandi

proximi

Q. Q.

in occasio

§. I. D.

ma volunta

test , est c

tas. Cui

lem occas

offenden

vel com

riuntur

ei propr

ad pecc

peribit

casione

adhuc a

præcipu

castitati

beat , ut

impletur

me , rat

potest fac

nam vol

huculque

cum ab oc

posset , ne

riencia confi

casione de

peccatis se in

2. Qui est

involuntaria,

remedijs à c

lum relapsus

remotam ; q

peccandi pro bono spiritali vel temporali nostro vel
proximi His notatis

Q. Qualiter Confessarius se getet ergà illum, qui
in occasione proxima peccandi constitutus est?

R. 1. Nullus pœnitens, qui est in occasione proxi-
ma voluntariè nec paratus est illam deserere, absolvi po-
test, est communis post allatas propositiones damna-
tas. Cujus Ratio est: quia, qui non vult deserere ta-
lem occasionem, exponit se periculo Deum graviter
offendendi non aliam ob causam, quam commoditatis
vel commodi proprii, quæ in ejusmodi occasione repe-
riuntur, atque ita temporale aliquid ipsi Deo & salu-
ti propriæ præponit, & consequenter retinet affectum
ad peccatum juxtà id Eccl. 3. *Qui amat periculum
peribit in illo.* Quod si pœnitens promittat talem oc-
casione proximam voluntariam deserere, non verò
adhuc actu deserat, est consultius & fortè debitum,
præcipuè si occasio proxima voluntaria sit in materia
castitatis: ut si herus talem occasionem in ædibus ha-
beat, ut differatur absolutio, usque dum promissum sit
impletum: quia cum occasiones hujusmodi difficilli-
me, rarò & non sine molestiâ deserantur, nunquam
potest facile judicare confessarius in pœnitente esse fir-
mam voluntatem deserendi hanc occasionem, quam
hucusque non deseruit, sed suspicari potest, quod
cum ab occasione ante confessionem separare se, dum
posset, neglexit, adhuc velit illi adhærere; & experi-
entia constat, quod ferè nunquam tales absoluti oc-
casione deserant, sed iterum eisdem & gravioribus
peccatis se implicent.

2. Qui est in occasione proximâ peccandi physicè
involuntaria, absolvendus non est, nisi sit paratus uti
remediis à confessario præscribendis, quibus pericu-
lum relapsûs tollat, & ita ex occasione proximâ faciat
remotam; quod si remediis illis uti promiserit, nec ta-
men

men cum aliquâ emendatione applicaverit, differenda est absolutio. Eadem ratio tenenda est circa illos, qui sibi ipsi sunt occasio proxima peccandi per consuetudinem: cum enim occasiones istæ similes sint occasionibus physicè involuntariis: sunt enim occasiones hæc in ipso peccatore, qui se ab ipsis separare non potest, differenda est absolutio usque dum videatur emendatio ex præscriptis remediis. *Ratio est*: quia tunc non differtur absolutio ex eo, quod peccator in tali occasione permaneat: non enim peccat permanendo in occasione, cum illa sit involuntaria, & in illâ maneat necessariò, sed ex eo, quod hucusque non adhibuerit sufficientem conatum ad occasionem illam proximam superandam, & quamvis illa occasio in se non sit voluntaria, est tamen voluntaria in quantum proxima, & ideo quamdiu non vult seriò efficere, ut non amplius sit proxima, habet affectum ad peccatum, & consequenter non est dispositus ad absolutionem.

3. Si occasio proxima sit involuntaria moraliter; quia deserere non potest absque damno notabili temporali in famâ, bonis fortunæ, amissione statûs, priusquam illam pœnitens deserere cogatur, debet confessariis prius remedia illi malo curando idonea adhibere, ut exploretur: an aliâ viâ curari possit & ab illâ occasione tolli periculum proximum peccandi, & ita occasio proxima converti in remotam, si remedia illa non profint, nec appareat emendatio, neganda est absolutio, usque dum occasio deseratur, non obstante quocunque damno temporali. *Ratio est*: quia pœnitens suam fragilitatem expertus & remediis sibi præscriptis frustra usus censendus est velle peccatum, si non deserat occasionem, quæ in peccatum velut quâdam necessitate illum præcipitat, à quo non excusat imminens damnum notabile; quid enim proderit homini si uni-

ves-

De
versum
tum patia
Ut res
peccator
& omni o
mina nece
plicit, ali
impossi
ex occasi
vellet,
certè è
assumer
etiam
enim t
cum pe
taliter,
stiratem
velegre
casu inci
illo prop
te expell
in hoc c
quod ve
confessa
similis fa
suo comp
se ex suâ r
nolit ipsam
persistere n
quare nullo
diatur,

DICO:
eo 172

versum mundum lucretur animæ vero suæ detrimen-
tum patiatur?

Ut res evadat clarior, hoc potest poni exemplum: peccator illicitè vivat cum scēminā parentibus orbatā, & omni ope humana destitutā, in hoc casu habet scēmina necessitatem moralem persistendi in domo complicitis, aliās enim fame peribit; habet etiam moralem impossibilitatem tollendi periculum peccati & faciendi ex occasione proximā remotam: si enim, ut libenter vellet, non assentiatur malæ voluntati complicitis, eam cerre è domo expellet, tenetur igitur scēmina ad assumendum remedium illud egrediendi è domo, etiamsi fame sit moritura. *Ratio est evidens*: homo enim tenetur ad evitandum peccatum mortale etiam cum periculo vitæ, sed scēmina in hoc casu peccat mortaliter, dum persistit in proposito peccandi contra castitatem, neque potest desistere ab illo proposito, nisi velegrediatur è domo, vel patiatur se expelli, in quo casu incurrit periculum pereundi fame; ergo tenetur ab illo proposito desistere egrediendo è domo vel patiendo se expelli, etiamsi fame sit peritura, neque sufficit in hoc casu, quod talis scēmina dicat & promittat, quod velit omni diligentia vitare peccatum, sed habet confessarius urgentissimum motivum judicandi, quod similis scēmina non habeat propositum efficacis resistendi suo complici, si sponte nolit exire, nam cum illa videat se ex suā resistantiā cerre esse expellendam, & tamen nolit ipsamet exire, signum evidens est, quod velit persistere non solum in domo, sed etiam concubinatu, quare nullo modo est absolvenda, nisi prius domo egrediatur.

QUÆSTIO II.

An debeat pœnitenti credere?

DICO: Quia actus clavus requirit idoneitatem in eo in quem exercetur. . . ideo indiget iudicio discre-

discretionis, quod idoneitatem iudicet. S. Th. in suppl.
Q. 17. a. 3. O.

Explicatur & probatur: sacerdos nunquam debet absolvere, nisi iudicet pœnitentem esse dispositum, quod iudicium non ex solis verbis pœnitentis sed ex aliis signis moralem certitudinem facientibus debet formare, ex quibus sæpè confessarius habet aperta indicia insufficientis doloris & propositi emendandi aliaque obligatoria implendi vel insufficientis accusationis de peccatis, sed tunc, licet pœnitens asserat se dolere, se velle emendare, aliaque implere, non tenetur confessarius credere, ut per se patet, ergo.

Obj. Tota notitia, ex quâ confessarius in hoc tribunali procedit, hauritur ex dictis pœnitentis: est enim pœnitens in tribunali pœnitentiæ simul reus accusator & testis, ergo debet confessario sufficere testimonium pœnitentis sique credere ad ferendum iudicium.

R. Distinguendo ant. tota notitia hauritur ex dictis pœnitentis non aliunde suspectis Con. aliunde suspectis N. sæpe autem testimonium pœnitentis in propria causa suspectum habetur à confessario, dum aliunde ex sufficientibus indiciis apparet, rem aliter se habere, sacerdos igitur scrutari debet conscientiam peccatoris in confessione quasi Medicus vulnus & quasi iudex causam; sicut igitur Medicus non credit infirmo, dum juxta regulas artis intelligit vulnus esse magis lethale, quam fateatur infirmus, nec iudex credit testi, quem ex indiciis suspectum habet, ita nec confessarius potest aut debet semper credere pœnitenti.

Q U A E S T I O III.

An & quando recidivus sit dimittendus?

Recidivus est, qui postquam pœnituit, in idem peccatum reincidit. De hoc aliqui nimis laxè, alii nimis strictè sentiunt, pro sententiâ mediâ.

DICO:

De
DICO

flenda non
vel propositi
simul dum
sterum se fa
a. 10. ad 4.

Explico:

cramentalis
bens emend
mittendus
rem & eff
cata mort
censendi l
ad minus
pœnitens
Dei natur
bere requi
tum pœnit

ima P.

poris, qui
usque dum
quia si po
& salutaria
ditur, illa
apud Deum
cati occasion
randus, etia
quod ex habit
denuo cecidit,
rium imbecillit
tudine remansit
autem si pœnite
tra relapsus, si
non satis intend
argumeta sunt

III. Partis I

DICO: *Pœnitere est anteacta peccata desistere, & flenda non committere: scilicet simul, dum fleret, actu vel proposito: ille enim est irrisor & non pœnitens, qui simul dum pœnitet, agit, quod pœnitet, vel proponit, iterum se facturum, quod gessit. S. Th. 3. p. Q. 84. a. 10. ad 4.*

Explico: Cum omnis verè pœnitens sit capax Sacramentalis absolutionis, & econtrà non verum habens emendationis propositum sine absolutione sit dimittendus: possint autem recidivi verum habere dolorem & efficacem emendationis propositum, relapsi in peccata mortalia ejusdem vel diversæ speciei non semper censendi sunt cære dolore & proposito requisito, multò minus illi, qui semel tantum sunt relapsi. Attamen pœnitens habens consuetudinem peccandi contra legem Dei naturæ vel Ecclesiæ non semper censi debet habere requisitum dolorem & propositum ad Sacramentum pœnitentiæ, etsi dicat se dolere.

1ma Pars: Quæ est contra rigoristas hujus temporis, qui cuicumque relapso denegant absolutionem, usque dum peccatum plenè emendaverit. **Probatur:** quia si pœnitens ob peccata sua mœstus remedia & salutaria consilia à sacerdote suggesta docilis amplectitur, illa bonâ fide exequitur, si precibus pro gratiâ apud Deum instet, si sedulus sit in removendis peccati occasionibus, est inter verè pœnitentes connumerandus, etiamsi iterum veniat cum aliquo peccato, in quod ex habitu pravo præcedente, quem contraxit, denuo cecidit, hujusmodi enim lapsus potius est ex vitium imbecillitate, quæ ex diuturnâ vitiorum consuetudine remansit, quam ex malâ voluntate; econtrà autem si pœnitens non utitur opportunis remediis contra relapsum, si non removet occasiones peccandi, si non satis intendit vires, ut vitiorum jugum excutiat; argumenta sunt pravæ voluntatis non imbecillitatis.

11. Partis Theol. Schol. suppl.

N

2da

2da Pars explicatur & probatur: Consuetudinarius sive recidivus est, qui in eadem peccata mortalia sæpius labitur atque eodem numero peccatorum onustus ad sequentes confessiones redit, non quidem ob extrinsecas occasiones, de quibus recidivis jam dictum est Q. 1. sed ob intrinsecam ad peccata certi generis pronitatem; atqui talis non semper est absolvendus sed potius dimittendus sine absolutione tum quia ita certum videtur post damnatam ab Innoc. XI. propositionem 60. *Pœnitenti habenti peccandi contra legem Dei Ecclesia & natura consuetudinem, etsi emendationis spes nulla appareat, nec est neganda nec differenda absolutio dummodo ore proferat se dolere & proponere emendationem.* Tum quia hoc ipsum persuadet ratio: talis enim pœnitens frequentius accedit ad Sacramentum pœnitentiæ, vel quia astringitur à superiore vel Domino, aliàs non accessurus, & in tali magnum est periculum, ne sit malè dispositus; vel ex consuetudine singulis mensibus confitendi, & in tali etiam est magnum periculum, si eandem peccati mortalis speciem sine emendatione sæpius afferat; vel denique ex dolore & indignatione propter relapsus suos conceptâ iterum pœnitentiæ ac confessionis remedium quærit, & talis potest esse benè dispositus, ad quod dignoscendum confessarius attendere debet: an hætenus aliquam curam vel conatum adhibuerit emendationis, an post proximam confessionem rariùs, ac solebat, relapsus fuerit; an media adhibuerit, quæ ei à confessario contra recidivam præscripta fuerunt, an occasiones peccandi fugerit; his attentis confessario nullo humano respectu præoccupato Deum præ oculis habenti & salutem pœnitentis desideranti dispositio pœnitentis videtur vel bona vel mala vel dubia; si bona, debet ipsum absolvere, si mala, negare absolutionem, si dubia, differre: quia in primo habet certitudinem mortalem

De Ne
ralem de ha
ti; in secun
tertio nullam
Sacramenti,
rens explicat
videatur habe
sistere & adhi
Obj. 1. C
sit, raro cor
tione, et sic
his non pau
pliati,
R. Prax
do ve est
& timorato
dentes abso
lanimitate a
riis obrepere
Obj. 2. C
sionem pecca
corde & est si
Sacramenti p
fessario, eum
nitens confite
date, sive sit
va (quantum
sit indicium car
tantum signum
R. Conitric
ne & fructuosè
signa sunt confe
cate possit, adesi
ne det sanctum c
talia autem sign
tis,

ralem de habilitate & dignâ administratione Sacramenti; in secundo est certus moraliter de opposito, in tertio nullam habet sufficientem certitudinem de valore Sacramenti, ideoque ordinariè dimittendus est pœnitens explicato periculo, in quo versetur; cum non videatur habere sincerum propositum, ut conetur resistere & adhibere remedia præscripta.

Obj. 1. Contrariam praxin; quandoquidem notum sit, rarò confitentes à confessione redire sine absolutione, etsi occurrant cujusvis generis homines, & in his non pauci variis peccatorum consuetudinibus implicati.

R. Praxin tunc esse tutam operandi regulam, quando vel est notoriè universalis Ecclesiæ vel prudentum & timoratorum, qualis non est praxis quoslibet accedentes absolvendi, quæ vel ex imprudentiâ vel ex pusillanimitate aut timoris Dei defectu quibusdam confessariis obrepere potuit.

Obj. 2. Contritio requisita ad obtinendam remissionem peccatorum in Sacramento pœnitentiæ latet in corde & est soli Deo cognita; in quantum est materia Sacramenti pœnitentiæ proxima, satis innotescit confessario, eumque reddit securum per hoc, quod pœnitens confiteatur, & dicat, se dolere & velle emendare, sive sit consuetudinarius sive non, cum recidiva (quantumcunque frequens) in eadem peccata non sit indicium carentiæ requisitæ debitiæ dispositionis, sed tantum signum inconstantia.

R. Contritionem cordis esse necessariam ad dignè & fructuosè suscipiendum Sacramentum, cujus talia signa sunt confessario exhibenda, ut prudenter judicare possit, adesse in corde requisitam contritionem, ne det sanctum canibus & Sacramentum Dei indignis, talia autem signa non sunt semper verba pœnitentis.

Obj. 3. Si quis primâ vice aliquod peccatum admisit, credere potest confessarius solis verbis pœnitentis, adesse sufficientem dispositionem; ergo etiam credi potest verbis consuetudinariorum.

R. Negando conseq. quia de illo, qui tantum semel vel iterum ex fragilitate lapsus est, non est fundamentum præsumendi, ut est in memoratis consuetudinariis.

Obj. 4. Eo ipso, quod pœnitens valdè desideret absolutionem, vel ægrè ferat differri absolutionem vel negari, signum est veræ pœnitentiæ; ergo confessarius talem absolvere potest, nihil ulterius indagando.

R. Illud desiderium sæpè esse ambiguum: quia multi pœnitentes sibi imaginantur, quoscunque absolutos esse benè absolutos; multi ægrè ferunt dilationem absolutionis, ne coram hominibus pudore suffundantur, quibus fortè suboriri potest suspicio, illos sine absolutione esse dimissos; alii flagitant absolutionem, ne sit necessitas redeundi ideoque quidquid ab iis exigit confessarius, oretenus pollicentur, veruntamen similes confitentes non tam se absolvere cupiunt, quam sacerdotem ligare, suam enim conscientiam non exunt sacerdotis induunt, quamvis enim non debeat confessarius Sacramentum pœnitentiæ facere nimis onerosum pœnitenti, non debet tamen etiam illud & sibi & pœnitenti noxium reddere.

Obj. 5. Ad minus saltem securè absolvi poterit consuetudinarius si sponte quærat confessionis remedium: si enim non haberet emendationis propositum, cur Sacramentum tam onerosum susciperet & peccata sua sacerdoti enarraret?

R. Quod multi peccantes volunt & nolunt à peccando recedere, *vult & non vult piger* Proverb. 13. Volunt se convertere, quia damnari metuant; in affe-

De
etu nol
pravis co
cerdotes

manæ fra
tant, ut a
tis sempe
posse fieri

Obj. 6.
omnibus
que sep
ergo co
re, si i

R. 1.
peccato
de offe
autem s
& satisfi

2. C
multiplic
sine disti
centiâ fir
tur adess
adhibet

Obj.
differatu
revertant
si absolut

R. Si
nam dam
fessarius,
ram, at si
acriora ren
tuat, amb

Obj. 8.
non est der

et nolunt, quia vitiis quasi glutine affixi adhærent pravis consuetudinibus implicati, idcirco quærunt sacerdotes præposterè discretos &, ut inquirunt, humanæ fragilitati se accommodantes, qui dum permittunt, ut ad tribunal pœnitentiæ cum iisdem ferè peccatis semper redeant, ansam præbent eis credendi se posse fieri salvos sine morum correctione.

Obj. 6. Christus Apostolorum principi & in Petro omnibus confessariis præcipit, ut peccanti remittant usque septuagies septies, nunquam veniam denegent; ergo confessarius nunquam potest pœnitentem dimittere, si is absolutionem petat.

R. 1. Christum illo loco non agere de remissione peccatorum, ut reum coram Deo constituunt, sed de offensâ, quæ ab homine homini inferitur, hæc autem semper est remittenda proximo petenti veniam & satisfactionem offerenti.

2. Certum est, quod crimina quantumcunque multiplicata & enormia hoc Sacramento remittantur sine distinctione, ita tamen ut revera semper resipiscentiâ firmoque proposito sit opus, quæ non creduntur adesse in eo, qui vitam non emendat nec remedia adhibet ad peccata consueta in futurum vitanda.

Obj. 7. Experientia constat, quod si negetur vel differatur absolutio consuetudinariis, deinceps non revertantur, qui fortè veniam peccatorum obtinissent, si absoluti fuissent.

R. Si pœnitens se velit sponte præcipitare in æternam damnationem per viam, quam non adduxit confessarius, hic servat animam suam à damnatione liberam, at si duce sacerdote, qui peccatis connivet & acriora remedia non adhibet, pœnitens in interitum ruat, ambo simul ad inferos pergunt.

Obj. 8. Ob frequentem relapsum in eadem peccata non est deneganda absolutio: cum ipsa absolutio sit

efficax remedium contra frequentem relapsum, cum igitur Sacramentum pœnitentiæ sit institutum non solum ad remittenda peccata, sed etiam ad servandum deinceps pœnitentem, ne denuo cadat, ille, qui negat absolutionem, privat pœnitentem remedio omnium, quæ dari possunt, potentissimo, quo à peccando revocetur.

R. Certum esse per Sacramentum dignè susceptum dari jus auxiliantis gratiæ, quâ à peccatis præservamur, ideoque suadendum peccatori se convertenti, ut sapius hoc Sacramentum frequenter, at inveteratus malorum passim non recipit hos Sacramenti pœnitentiæ effectus, quia, cum careat vero dolore, non recipit Sacramentum.

Obj. 9. Si ad veram pœnitentiam requiratur notabilis emendatio peccatorum mortalium, quorum consuetudo inolevit, paucos fore pœnitentes absolutione dignos & sic nova induceretur praxis administrandi Sacramentum pœnitentiæ.

R. Verbis quæ Card. Bellarminus scribit in admonitione ad suum Nepotem Episcopum *Theanensem*: si quis velit in tuto salutem suam collocare, is omnino debet veritatem certam inquirere, & non respicere, quid multi hoc tempore dicant aut faciant, & si rei certitudo non possit ad liquidum apparere, debet omnino tutiorem partem sequi, & nullâ ratione, nullius imperio, nullâ utilitate temporali propositâ ad minus tutam partem declinare: agitur enim de summâ rei, cum de salute æternâ tractatur, & facillimum est conscientiam erroneam exemplo aliorum inducere & eo modo conscientiam non remordente ad eum locum descendere, ubi vermis non moritur & ignis non extinguitur.

Q. An dum confessarius iudicat pœnitentem esse ritè dispositum possit adhuc absolutionem differre?

DE

R. Si

lutionis di
cretè absol
lum iudic
autem nor
bus confu
ram,

An c

DICO

es

Proba

inde esse

qui integ

rum hab

rium jam

occasione

efficacia e

confitenti

inventant

mino aut

specieten

Obj.

num, ex

pœnitente

ctum disp

tale iudici

bet desum

potest sube

grave conf

dam pecca

R. Neg

ultima disp

nitentis asse

R. Si attentis omnibus circumstantiis judicetur absolute dilationem profuturam, potest confessarius discretè absolutionem differre: quia confessarius non solum iudicis, sed etiam medici officio fungitur, e contra autem non est differenda absolutio, quando omnibus consideratis iudicat dilationem non profuturam.

Q U Æ S T I O I V.

An confessio sit sufficiens dispositionis signum?

DICO: Confessio potest esse etiam in eo, qui non est contritus. S. Th. in suppl. Q. 9. a. 1. O.

Probatur: Si confessio esset in solis contritis & proinde esset sufficiens dispositionis signum, ergo omnes, qui integrè confitentur, etiam sunt verè contriti sincerum habentes emendationis propositum; sed contrarium jam antè ostensum est in illis, qui nolunt deserere occasionem proximam peccandi, aut adhibere media efficacia emendandi pravam consuetudinem, hi enim confitentur vel ut aliquam qualicumque confessione inveniant conscientiae quietem, vel ut obediant Domino aut superiori præcipienti, vel ut cæteris fidelibus specietenus sese conforment.

Obj. Si confessio non sit sufficiens dispositionis signum, ex quo prudenter confessarius possit colligere poenitentem esse ritè ad percipiendum absolutionis effectum dispositum, ergò nulla signa erunt sufficientia ad tale iudicium: ultima enim dispositionis cognitio debet desumi ex ipsâ poenitentis assertione, cui semper potest subesse falsum. Deinde non subiret poenitens grave confessionis onus, nisi se disposuisset ad obtinendam peccatorum remissionem.

R. Negando sequelam: cujus probatio distinguitur; ultima dispositionis cognitio debet desumi ex ipsâ poenitentis assertione, de quâ hic & nunc dubitandi habea-

tur prudens motivum N. si non habeatur tale motivum Con. & licet simpliciter & speculative loquendo semper possit aliter esse ac pœnitens dicit, atamen practice & moraliter aliter esse non potest in Iudicio confessorii, si nulla in contrarium motiva, quæ assertionem pœnitentis infirmant, occurrant. Ad id quod additur, patet ex dictis priore Quæst. quare onus confitendi subeant sæpè etiam illi, qui ad effectum Pœnitentiæ dispositi non sunt.

DISPUTATIO XXXVII.

De Absolutione & Satisfactione.

EXercitium potestatis ligandi & solvendi Sacerdotibus concessæ exigat secundum dicta subiectum dispositum, quia verò illud Ecclesiæ ordinationi subest, hinc potest hoc exercitium ampliari vel restringi in inferioribus Sacerdotibus, secundum quod videtur Ecclesiæ Prælati. Deinde vi potestatis ligandi possunt ad opus pœnale obligari pœnitentes, ut secundum arbitrium Confessorii aliquam pro peccatis præstent satisfactionem, ut igitur reliquæ de absolutione & satisfactione difficultates expediantur. sit

QUÆSTIO I.

An & qualiter moribundus nulla dans signa possit absolvi?

Moribundus sensibus destitutus aut ante mortis periculum signa Pœnitentiæ edidit, aut præventus mortis periculo nulla exteriora signa, quæ à circumstantibus adverti potuerunt, dare potuit, si signa pœnitentiæ ante vel in ipso periculo edidit illa aut fuerunt certa, aut probabilia, aut dubia, signa certa sunt, quæ ex natura sua ordinantur ad confessionem & Sacramentum Pœnitentiæ: ut si in-

firmus

firmus
velle con
signa pro
nificant
exhibent
mentum
ad Dei m
cum mor
solutione
rationer
sunt inc
oriantur
rò ex na
bi, me
pius sul
cerdoti
His p
dum, q
senti; qu
fessio vi
de confe
ria nece
præcepti
observat
tualis, l
solutione
tionis & c
sed diffi
nec certa
bene tamen
aut dubia
aliis dare
sarius poss
DICO
sunt denega